

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Kulturdepartementet
POSTMOTTAK@kud.dep.no

NB: Dette brevet sendes kun per e-post.

Vår ref.:
16/1428- 2- ISHU

Deres ref.:
16/2180-

Dato:
13.09.2016

Hørings svar fra LDO - om endringer i lovgivinga om tilskott til trudoms- og livssynssamfunn utanom Den norske kyrkja

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til høringsbrev av 27. juni 2016 med høringsfrist 15. september 2016.

Ombudet kan ikke se at den foreslåtte tilskuddsordningen er i strid med statens plikt til ikke-diskriminering og den enkeltes rett til vern mot usaklig forskjellsbehandling på grunn av religion og livssyn.

Ombudet har som mandat å jobbe mot diskriminering blant annet på grunn av enkeltpersoners og foretaks religion og livssyn, jf. diskrimineringsloven § 6. Tros- og livssynssamfunn vil, når en forskjellsbehandling har en særlig tilknytning til den enkeltes religionsutøvelse, være vernet av denne bestemmelsen. For øvrig er diskrimineringsvernet først og fremst et individvern, og ombudets fokus er derfor den eventuelle forskjellsbehandlingen som berører trossamfunnenes *medlemmer*.

At Den norske kirkes særlige tilknytning til staten ikke er i strid med Norges menneskerettslige forpliktelser, har støtte i avgjørelser fra EMD. Dette er også omtalt i lovavdelingens utredning som gjengis i høringsnotatet. Det er altså ikke i denne sammenheng grunnlag for å ta stilling til prinsipielle spørsmål knyttet

til en slik ordning. Ombudet er videre enige med departementet og lovavdelingen i at denne særlige tilknytningen kan medføre at en forskjellsbehandling anses saklig og rimelig.

Overgangen som skjer 1. januar 2017, vil medføre at Den norske kirke likner mer på øvrige tros- og livssynssamfunn i Norge, blant annet ved å bli eget rettssubjekt med eget arbeidsgiveransvar. Dette vil også, som høringen viser, få betydning for statens adgang til å forskjellsbehandle.

Pensjonsrettigheter

Ombudet er enige med departementet at det må trekkes et skille mellom pensjonsrettigheter opptjent før og etter 1. januar 2017. Før dette skille, er arbeidsgiveransvaret hos staten, og pensjonsrettigheter holdes i dag utenfor beregningsgrunnlaget til øvrige tros- og livssynssamfunn. At staten fortsetter å oppfylle dette ansvaret også etter 1. januar 2017, for de rettighetene som er opparbeidet mens staten var arbeidsgiver, fremstår som en direkte konsekvens av den særstillingen Den norske kirke til da har hatt. Ombudet kan ikke se at dette medfører en usaklig forskjellsbehandling.

For rettigheter opptjent etter 1. januar 2017, blir vurderingen en annen. Det er åpenbart at også øvrige tros- og livssynssamfunn har pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte, og at en forfordeling av Den norske kirke etter dette skjæringspunktet, vil utgjøre en forskjellsbehandling som synes å være i strid med den likebehandlingen som følger av grunnloven.

Vi er derfor enige med departementet at utgangspunktet må være at ordinær pensjonspremie inngår i beregningsgrunnlaget, og at det kun er pensjonspremie opptjent før dette skjæringspunktet, som kan holdes utenfor.

Tilskudd til egenkapital, kortsiktig gjeld og overføring av eiendeler

Ombudet kan ikke se at de øvrige tilskuddspostene vil medføre en usaklig forskjellsbehandling.

Egenkapitaltilskuddet er ment for å sikre at driften kan opprettholdes uten at kirken må ta opp lån, og skal ikke kunne brukes til annet formål. Den norske kirke har ikke tidligere hatt behov for å opparbeide seg egenkapital, da en likviditetsreserve har vært dekket av konsernkontoordningen i Norges bank. Ombudet kan ikke se at å holde denne posten utenfor beregningsgrunnlaget, er problematisk i lys av diskrimineringsvernet. Vi viser særlig til at det er en

engangsutbetaling, og at denne muliggjør at Den norske kirke kan bli eget selvstendig rettssubjekt.

Når det gjelder tilskudd for å dekke feriepenger, arbeidsgiveravgift, og kortsiktig leverandørgjeld, må også dette ses som en engangsutgift for å dekke forpliktelser opparbeidet mens staten var arbeidsgiver. Ombudet er enig med lovavdelingens vurdering av disse postene, og ser dette på samme måte som pensjonsrettighetene. Eventuelle *fremtidige* tilskudd til å dekke slike utgiftsposter, vil det med andre ord ikke være grunnlag for å holde utenfor beregningsgrunnlaget.

Overføringen av eiendelene, må ses i sammenheng med at tilskuddet til innkjøp av disse, allerede har inngått i beregningsgrunnlaget. Det er da vanskelig å se at en slik overføring skulle innebære en usaklig forskjellsbehandling.

Vennlig hilsen

Hanne Inger Bjurstrøm
Likestillings- og diskrimineringsombud

Iselin Huuse
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent, og gyldig uten signatur